

ساعات شروع: ۷:۳۰ صبح	ادبیات و علوم انسانی	رشته: ۳	جامعه‌شناسی ۳: تعداد صفحات: ۳
مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	۱۴۰۳/۰۳/۲۹	تاریخ آزمون: دوره دوم متوسطه - دوازدهم
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایتارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			
نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد)		
۱	عبارت‌های صحیح و غلط را با «ص» و «غ» مشخص کنید. الف) جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند. ب) کنش‌های اجتماعی مانند روابط همسایگی در جامعه‌شناسی کلان مورد مطالعه قرار می‌گیرد. پ) از نظر جامعه‌شناسی انتقادی تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست. ت) دانشمندان برای کسب دانش درباره پدیده‌های طبیعی و مادی از عقل تفسیری استفاده می‌کنند.		
۱	در هر عبارت، کدام یک از مفاهیم داخل کمانک (پرانتز) صحیح می‌باشد؟ الف) در کنش‌های روزمره مانند راه رفتن، نوعی (دانش عمومی - دانش علمی) وجود دارد که به سبب عادت از نظر افراد پنهان است. ب) «پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن برای پیشگیری» از فواید (علوم طبیعی - علوم انسانی و اجتماعی) است. پ) با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و از (جدایی دانش و ارزش - پیوند دانش و ارزش) سخن به میان آمد. ت) ابن‌خلدون در مطالعات خود بیشتر از روش (عقلی - حسی و تجربی) استفاده می‌کرد.		
۲	پاسخ صحیح را مشخص کنید. (در پاسخنامه، شماره گزینه درست را بنویسید) الف) کدام یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) نمی‌باشد؟ ۱) دغدغه کشف واقعیت و تشخیص درست از غلط ۲) سخن گفتن به زبان و منطق جهان شمول ۳) همسو با هویت فرهنگی جهان متجدد ۴) مشارکت در گشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان ب) هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام پیامد نادیده گرفتن معنای کنش اجتماعی اشاره دارد؟ - تربیت و نگهداری حیوانات در سیرک‌ها با روش‌هایی از قبیل تنبیه بدنی - تاکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی - محدود شدن بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ۱) سقوط ارزش‌ها-افول معانی-رکود اراده‌ها ۲) سقوط ارزش‌ها-رکود اراده‌ها-افول معانی ۳) رکود اراده‌ها-سقوط ارزش‌ها-افول معانی ۴) رکود اراده‌ها-افول معانی-سقوط ارزش‌ها پ) در کدام گزینه، نگاه رویکردهای جامعه‌شناسی به ارزش‌های سیاسی، سیاست و قدرت به درستی ذکر شده است؟ ۱) رویکرد تفسیری با معنا زدایی و ارزش زدایی از سیاست و قدرت، آن‌ها را قابل مطالعه علمی نمی‌داند. ۲) رویکرد انتقادی سیاست و قدرت را پدیده‌های معنادار و ارزشی می‌داند اما صرفاً به توصیف آن‌ها بسنده می‌کند. ۳) رویکرد تفسیری سایر رویکردها را به دلیل نداشتن معیاری برای داوری علمی ارزش‌های سیاسی، محافظه کار می‌داند. ۴) رویکرد تبیینی با فروکاستن سیاست و قدرت به پدیده‌های مادی و فاقد معنا، از شناخت واقعی آن‌ها باز می‌ماند. ت) کدام یک از گزینه‌های زیر، پیامد تعامل عالمان مسلمان با علوم اجتماعی مدرن نیست؟ ۱) تحلیل مسائل جامعه جهانی ۲) محدود شدن علوم اجتماعی به سطح تجویزی ۳) فراهم آوردن زمینه طرح نظریات جدید ۴) توصیف و تبیین مسائل جهان اسلام		

سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه شناسی ۳		تعداد صفحه: ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح												
دوره دوم متوسطه - دوازدهم		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۲۹	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه												
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و اینترگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳																
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)															
نمره																
۴	هریک از عبارت های سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد از مفاهیم، اضافی است) <table><tr><th>عبارت ها</th><th>مفاهیم</th></tr><tr><td>الف) وحدت و کثرت هویت ها</td><td>۱- دولت - ملت ها</td></tr><tr><td>ب) پذیرش ارزش ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه های جامعه</td><td>۲- الگوی تعارف</td></tr><tr><td>پ) محصول دوران پسامدرن و تاکید بر تفاوت ها، هویت های خاص و محلی</td><td>۳- تنازع هویت ها</td></tr><tr><td>ت) تعریف هویت بر مبنای تاریخ، جغرافیا، قومیت یا نژاد</td><td>۴- همانند سازی</td></tr><tr><td></td><td>۵- سیاست هویت</td></tr></table>				عبارت ها	مفاهیم	الف) وحدت و کثرت هویت ها	۱- دولت - ملت ها	ب) پذیرش ارزش ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه های جامعه	۲- الگوی تعارف	پ) محصول دوران پسامدرن و تاکید بر تفاوت ها، هویت های خاص و محلی	۳- تنازع هویت ها	ت) تعریف هویت بر مبنای تاریخ، جغرافیا، قومیت یا نژاد	۴- همانند سازی		۵- سیاست هویت
عبارت ها	مفاهیم															
الف) وحدت و کثرت هویت ها	۱- دولت - ملت ها															
ب) پذیرش ارزش ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه های جامعه	۲- الگوی تعارف															
پ) محصول دوران پسامدرن و تاکید بر تفاوت ها، هویت های خاص و محلی	۳- تنازع هویت ها															
ت) تعریف هویت بر مبنای تاریخ، جغرافیا، قومیت یا نژاد	۴- همانند سازی															
	۵- سیاست هویت															
۵	جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید. الف) علوم طبیعی را به دلیل اینکه ابزار رهاسازی انسان از هستند، علوم ابزاری نیز می گویند. ب) قواعد اجتماعی از طریق با هم مرتبط، سازگار و هماهنگ می شوند. پ) تمامی پدیده های اجتماعی خرد و کلان با پدید می آیند. ت) رویکرد انتقادی انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کمک کند.															
۶	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) در دیدگاهی که دانش علمی (تجربی) تنها دانش معتبر است؛ دانش علمی برای حفظ هویت خود چه می کند؟ ب) علوم انسانی از کدام فعالیت های انسان ها بحث نمی کند؟ پ) چرا در اوایل قرن نوزدهم میلادی، صرفاً تبیین های تجربی به رسمیت شناخته می شد؟ ت) «نگاه کردن به مسائل افراد از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن ها» بیانگر کدام مفهوم است؟ ث) علم به جامعه و تاریخ (علوم اجتماعی) در چه صورتی علم نافع محسوب می شود؟ (یک مورد)															
۷	هر یک از عبارت های زیر، دیدگاه کدام رویکرد جامعه شناسی به «انسان» را بیان می کند؟ الف) فعال و خلاق بودن انسان ها در تولید معانی موجب پیدایش فرهنگ های مختلف می شود. (.....) ب) انسان در این دیدگاه صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده تر از سایر موجودات طبیعی دانسته می شود. (.....)															
۸	هر یک از منابع یا عوامل قدرت با کدام ابزار اعمال قدرت نزدیکی بیشتری دارد؟ الف) سازمان (.....) ب) مالکیت (.....)															
۹	با توجه به شکل مقابل که بیانگر یکی از رویکردها به نابرابری اجتماعی است، به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) نام مدل (رویکرد) را بنویسید. ب) در این مدل (رویکرد)، دولت برای یکسان کردن نقطه شروع رقابت، چه وظیفه ای دارد؟ حوزه رقابت حوزه برابری															

سؤالات آزمون نهایی درس: جامعه شناسی ۳		تعداد صفحه: ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح
دوره دوم متوسطه — دوازدهم		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۲۹	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و اینترگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳				
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)			
نمره				
۱۰	مدینه فاسقه و مدینه ضاله در نظریه فارابی را براساس شاخص های داده شده، مقایسه کنید.			
	انواع مدینه در نظریه فارابی		شاخص	
	مدینه ضاله	مدینه فاسقه		
	(الف).....		نوع انحراف از مدینه فاضله	
	(پ).....		نگاه به علم	
۱۱	با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده پاسخ دهید.			
	« افراد از جنبه های مختلف با یکدیگر متفاوت اند مانند هوش، ثروت، تحصیلات و... اما همه تفاوت ها از یک نوع نیستند. در برخی جوامع، این تفاوت ها در دستیابی افراد به مزایای اجتماعی اثرگذار است. بر همین اساس برخی از افراد در بالای سلسله مراتب اجتماعی و برخی در پایین آن قرار می گیرند. به طور مثال در حالی که یکی از رهبران فرانسه، بخشی از قدرت خود را مدیون بلندی قامت خود بود، در آمریکا یک سیاه پوست که فقط حاضر نشده بود جای خود را در اتوبوس به یک سفید پوست بدهد؛ بازداشت و جریمه شد.»			
	(الف) یک مثال از متن که به « نابرابری طبیعی» اشاره دارد؛ بنویسید.			
	(ب) یک «تفاوت اسمی» که بهانه ای برای «نابرابری اجتماعی» شده باشد؛ در متن بیابید.			
۱۲	بر اساس دیدگاه ماکس وبر به سؤالات زیر پاسخ دهید.			
	(الف) چرا «تفهم» روش مستقلی برای علوم انسانی نیست و فقط پیش نیاز روش علمی محسوب می شود؟			
۱۳	(ب) چه زمانی جامعه شناس در مطالعه یک گروه سیاسی از دایره علم خارج می شود؟			
	چرا تمامی کنش های سیاسی با دو مفهوم «بهتر» و «بدتر» هدایت می شوند؟			
۱۴	بسیاری از جوامع و گروه ها در مقابل هویت تحمیلی فرایند جهانی شدن چه واکنشی نشان می دهند؟			
۱۵	دیدگاه میرزای نائینی در مورد امکان تحقق ویژگی اول و دوم جامعه مطلوب فقه شیعه را بنویسید.			
۱۶	دو مورد از کارکردهای علوم اجتماعی جهان اسلام را بنویسید.			
«موفق باشید»				

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: جامعه شناسی ۳	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۷:۳۰	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) صحیح (صفحه ۶) پ) صحیح (صفحه ۸۲) ب) غلط (صفحه ۱۶) ت) غلط (صفحه ۱۰۶ و ۱۰۷) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۲	الف) دانش عمومی (صفحه ۳) پ) پیوند دانش و ارزش (صفحه ۷۹ و ۸۰) ب) علوم انسانی و اجتماعی (صفحه ۱۵) ت) حسی و تجربی (صفحه ۱۰۴) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۳	الف) گزینه ۳: همسو با هویت فرهنگی جهان متجدد (صفحه ۷) ب) گزینه ۲: سقوط ارزش ها - رکود اراده ها - افول معانی (صفحات ۳۷-۳۹) پ) گزینه ۴: رویکرد تبیینی با فروکاستن سیاست و قدرت به پدیده های مادی و فاقد معنا، از شناخت واقعی آن ها باز می ماند. (صفحه ۶۶ و ۶۷) ت) گزینه ۲: محدود شدن علوم اجتماعی به سطح تجویزی (صفحه ۱۱۶) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۲
۴	الف) ۲: الگوی تعارف (صفحه ۹۱) پ) ۵: سیاست هویت (صفحه ۸۹) ب) ۴: همانند سازی (صفحه ۸۸) ت) ۱: دولت _ ملت ها (صفحه ۸۷) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۵	الف) محدودیت های طبیعی (صفحه ۱۵) پ) کنش های اجتماعی (صفحه ۳۳) ب) ساختار اجتماعی (صفحه ۲۳) ت) افشای سلطه (صفحه ۹۳) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۲
۶	الف) از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری می کند. (صفحه ۸) ب) فعالیت های غیر ارادی (صفحه ۱۱) پ) به دلیل محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی (صفحه ۲۵ و ۲۶) ت) همراهی همدلانه (صفحه ۳۹) ث) ۱- درس آموختن از رفتار گذشتگان ۲- شناخت قوانین اجتماعی برای استفاده از آن قوانین در حال و آینده (ذکر یک مورد کافی است). (صفحه ۹۹)	۲/۵
۷	الف) رویکرد تفسیری (صفحه ۵۰) ب) رویکرد تبیینی (صفحه ۲۹) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱
۸	الف) قدرت اقناعی (صفحه ۶۱) ب) تشویقی (صفحه ۶۰) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱
۹	الف) مدل عدالت اجتماعی (صفحه ۷۸) ب) دولت به نمایندگی از جامعه موظف است نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک ، پوشاک و مسکن را تامین کند. (صفحه ۷۷) (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱
۱۰	الف) انحراف عملی (۰/۲۵ نمره) ب) انحراف نظری (۰/۲۵ نمره) پ) با آن که مردم علوم وحیانی و عقلانی را می شناسند، اما از آن ها بهره نمی گیرند. (۰/۵ نمره) ت) نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله، تحریف می گردند. (۰/۵ نمره) (صفحه ۱۰۲)	۱/۵
۱۱	الف) بلندی قامت - هوش (ذکر یک مورد کافی است) ب) سیاه پوست بودن (هر مورد ۰/۵ نمره) (صفحه ۷۲ و ۷۳)	۱
۱۲	الف) زیرا علم را به علم تجربی محدود می دانست. (اشاره به روش تجربی به عنوان روش علمی نیز صحیح می باشد). (۰/۵ نمره) (صفحه ۴۸) ب) زمانی که درباره درست یا غلط بودن این عقاید و ارزش ها داور می کند (۰/۲۵ نمره) و به نقد و اصلاح آن ها بپردازد. (۰/۲۵ نمره) (صفحه ۴۸)	۱

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: جامعه شناسی ۳	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۷:۳۰	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳			
پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۳	هر کنش سیاسی، یا به قصد تغییر وضع موجود انجام می شود (۰/۲۵ نمره) یا با هدف حفظ آن (۰/۲۵ نمره). اگر تمایل به حفظ وضع موجود باشد؛ هدف پیشگیری از تغییری است که وضعیت را « بدتر » می کند (۰/۲۵ نمره) و هرگاه تمایل به تغییر وجود داشته باشد؛ هدف ایجاد وضعیت « بهتر » است. (۰/۲۵ نمره) (صفحه ۶۴)	۱
۱۴	بسیاری از جوامع و گروه ها ، به دفاع از خود برخاسته اند (۰/۲۵ نمره) و با ساختن هویتی خاص برای خود یا بازگشت به هویت واقعی خویش، (۰/۲۵ نمره) در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن به آن ها تحمیل می کند، مقاومت می کنند (۰/۲۵ نمره) و خواهان رهایی از این هویت تحمیلی هستند. (۰/۲۵ نمره). (صفحه ۹۰)	۱
۱۵	ما نمی توانیم ویژگی دوم جامعه مطلوب را - که مستلزم تغییر نظام پادشاهی است - تحقق ببخشیم. (۰/۵ نمره) ولی می توانیم ویژگی اول چنین جامعه ای را محقق کنیم تا مردم از طریق مجلس، سازمان ها و ساختارهای اجتماعی را به گونه ای عادلانه شکل دهند . (۰/۵ نمره) (صفحه ۱۱۳)	۱
۱۶	۱- قدرت فهم، تفسیر و توصیف پدیده های اجتماعی را دارد. ۲- توان تبیین و شناخت علل شکل گیری و پیدایش پدیده های اجتماعی را دارد ۳- درباره ارزش ها، هنجارها و آرمان های فرهنگ های مختلف می تواند داوری کند ۴- درباره جامعه آرمانی سخن می گوید. ۵- با توصیف و تبیین وضعیت موجود راه های برون رفت از وضع موجود را به سوی جامعه مطلوب شناسایی می کند. (ذکر دو مورد کافی است- هر مورد ۰/۵ نمره) (صفحه ۱۱۶ و ۱۱۷)	۱
۲۰	جمع نمره	
همکاران گرامی، خدا قوت، تمام موارد درخور اهمیت جهت نمره گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است، خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی، اوراق دانش آموزان، صرفاً بر اساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند. با سپاس از مساعدت همکاران بزرگوار		